

Skift

Næringslivets
klimaledere

Vitenskapsbaserte mål i praksis

Oktober 2024

Storebrand

ALP

Kort om veilederen

Innføringen av bærekraftrapporteringsdirektivet ([CSRD](#)) innebærer store endringer i hvordan norske selskaper rapporterer om bærekraft og hvordan bærekraft integreres i strategi og virksomhet. Et av kravene som stilles i CSRD er at det skal lages en overgangsplan for klima, dersom klima vurderes som vesentlig for virksomheten. Hensikten med denne guiden er å støtte Skift-medlemmer med å sette vitenskapsbaserte mål, som en del av arbeidet med å lage overgangsplaner, samt forklare hva som menes med vitenskapsbaserte mål. Dokumentet har konkrete eksempler som skal inspirere andre og gi innsikt i nøkkellærdommer.

Skift anbefaler fra og med 2024 medlemmene å lage overgangsplaner for klima, inkludert målsettinger og tilhørende tiltak. En god overgangsplan er tydelig på forutsetninger og metoden som ligger til grunn, for eksempel hvorvidt målene er vitenskapsbaserte. Denne guiden må ses i sammenheng med tilsvarende guide for overgangsplan.

Krav til vitenskapsbaserte klimamål

Dersom selskapet setter mål for klimagassutslipp, har CSRD¹ spesifikke krav til dette. Målene må blant annet strekke seg til 2030 og selskapene må informere om de er vitenskapsbaserte. CSRD krever også at selskapene må beskrive hvordan strategien er i tråd med Parisavtalen.

Alle Skiftmedlemmer bør definere og kommunisere mål for reduksjon av egne klimagassutslipp på både kort sikt (2025–2035) og mål om netto nullutslipp på lang sikt (senest 2050). Skifts medlemmer skal være de mest klimaambisiøse selskapene i Norge, og bør derfor sette vitenskapsbaserte mål.

Erfaringer fra selskap som har satt seg vitenskapsbaserte mål

Andelen selskaper som har satt vitenskapsbaserte mål har økt vesentlig de siste årene (med ~450% siden 2019²), og flere Skiftmedlemmer har bidratt til veksten. Guiden avsluttes med fire selskapers erfaringer og råd, samt oversikt over hvilke mål de har satt. Nøkkellærdommene fra selskapene er som følger:

- 1. Nok tid og ressurser:** Det må settes av nok ressurser og tid. For eksempel kan data for måling av verdikjedepåvirkning (scope 3) være tidkrevende å få på plass grunnet kvalitet og dekning
- 2. Kartlegg eksterne faktorer:** Bruk tid på å forstå hvilke trender og eksterne faktorer som vil ha betydning på måloppnåelse, for eksempel teknologi og reguleringer
- 3. Etabler tydelige planer:** Tydelige og realistiske planer for å følge opp målene er vesentlig for å lykkes med arbeidet
- 4. Det er behov for bred involvering og forankring internt i organisasjonen** for å kartlegge hvor i verdikjeden man har størst påvirkning, samt forankre og etablere eierskap til målene.
- 5. Start før alle brikker er på plass:** Ikke vær redd for å sette mål og definere retning før alle detaljer er på plass. Deler av veien blir til mens man går.

Selskapenes motivasjon for å sette vitenskapsbaserte mål er sammensatt, men fellesnevneren er et internt ønske om å forankre klimaarbeidet i en dokumentert og anerkjent metode og bygge trygghet rundt kvaliteten på ambisjonene. Noen oppgir også eksterne ønsker fra investorer eller kunder som motivasjon, og alle vektlegger verdien i et strategisk godt verktøy.

Denne veilederen er utarbeidet i samarbeid med [Finansskiftet](#) i Skift.

1 ESRs E1-4 «Targets related to climate change mitigation and adaption». Punkt 34e.

2 Fra 751 i 2019 til 4230 i 2022. Inkluderer både de som har fått validerte mål og de som har forpliktet seg. Kilde: <https://science-basedtargets.org/resources/files/SBTiMonitoringReport2022.pdf>

Vitenskapsbaserte mål – hva er det?

Ved å følge en vitenskapelig tilnærming sikrer virksomheten at klimamålet som settes er i tråd med globale behov for utslippsreduksjoner, som fastsatt i Parisavtalen. Uten en vitenskapelig tilnærming kan strategier bli vilkårlige, med risiko for grønnvasking.

Et mål anses som vitenskapsbasert når det er i tråd med den nyeste klimaforskningen, som legger føringer for å begrense den globale oppvarmingen til under 1,5°C. FNs klimapanel (IPCC), som har gjort brede sammenstillinger av klimaforskningen, er her den førende kilden. Det er viktig å ikke drive med selektering av enkeltstående forskningsartikler som tilsier lite ambisiøse mål for din virksomhet eller sektor. For at din virksomhets klimamål skal være vitenskapsbasert bør det bygge på et 1,5-graders-scenario som inkluderer 'karbonbudsjettet' for hele verdensøkonomien. Videre bør ikke et vitenskapsbasert mål legge vekt på tiltak som er overveiende avhengige av fremtidig utvikling eller implementering av uprøvd teknologi for karbonfangst.

1,5-gradersbanen er ambisiøs og krevende. Desto viktigere er det at vi som klimaledere går i bresjen og setter konkrete mål, tilhørende tiltak og identifiserer interne og eksterne forutsetninger. Risikoen for ikke å lykkes må ikke hindre oss i å sette målsetningene som drar oss i riktig retning.

Vitenskapsbaserte referansebaner

Det finnes flere ulike referansebaner for utslippsreduksjoner forankret i klimavitenskapen. De hyppigst brukte og mest anerkjente er beskrevet under³:

- **Det internasjonale energibyrået (IEA): Net Zero by 2050 (NZE):** Fokuserer på energisektoren og høyutslippssektorer.
- **University of Technology Sydney (UTS): One Earth Climate Model (OECM):** Tilbyr en bredere dekning ved å inkludere alle de større industriene og sektorene. Utviklet for Net-Zero Asset Owner Alliance (NZAOA).
- **Network for Greening the Financial System (NGFS): Net zero-modeller (GCAM, RM, MG):** Spesialiserer seg på scenarioanalyser for klimarisiko og finansiell stabilitet, og er rettet mot å lede finanssektoren gjennom overgangen til netto null. Designet av sentralbanker og finanstilsyn.

Referansebanene er utviklet av ulike aktører, og det er ikke mulig å rangere disse. NZE og OECM gir mest detaljert dekning av sektorer, mens NGFS er mer geografisk detaljert. OECM har det strammeste karbonbudsjettet, noe som gir høyest sannsynlighet for å nå 1,5-gradersmålet. Forutsetningene for karbonfangst varierer: IEA prioriterer teknologiske løsninger, OECM naturbasert karbonfangst, og NGFS en kombinasjon.

Hva som er et vitenskapsbasert klimamål i tråd med 1,5-gradersbanen vil også endre seg over tid, avhengig av utslippene i resten av økonomien og utviklingen i klimavitenskapen. Det vil derfor være behov for å revurdere målsetningene med jevne mellomrom.

3 For en mer detaljert sammenligning se GFANZ (2022), "Guidance on Use of Sectoral Pathways for Financial Institutions", s. 23-30.

Fastsettelse og verifisering av vitenskapsbasert klimamål

Valg av klimareferansebaner og fastsettelse av vitenskapsbasert klimamål kan være utfordrende. Science Based Targets initiative (SBTi) er det ledende selskapet som både utvikler sektorspesifikke kriterier og verifiserer om selskapers klimamålsetninger er vitenskapsbasert. Men de er ikke de eneste, se tabell 1 for en oversikt. Flere av initiativene bruker referansebanene beskrevet over.

SBTi har utviklet egne kalkulatorer som hjelper virksomheter med å sette sine vitenskapsbasert klimamål for en gitt tidsperiode, for eksempel fra et basisår 2023 til 2030. SBTi har også sektorspesifikke standarder og 'kalkulator' for høyutslippssektorer som kjemisk industri, sement, stål, maritim og lufttransport. Flere standarder er under utvikling og nært forestående, eksempelvis innen eiendom, olje og gass og finans. Innen eiendom er det vanlig å bruke verktøy fra **CRREM** (Carbon Risk Real Estate Monitor) til å identifisere vitenskapsbaserte målbaner på regionalt nivå innen bolig og næringseiendom. Innen bank- og investeringssektoren finnes det også et scenarioverktøy fra PACTA (Paris Agreement Capital Transition Assessment) som kan brukes til å finne målbaner forenelig med 1,5 gradsscenarioer fem år fram i tid for sektorer som kraft, kull, olje og gass, bilproduksjon, sement, stål og luftfart.

Ulike typer vitenskapsbaserte klimamål

I hovedsak finnes tre målkategorier: utslippsmål, ambisjonsmål og klimavennlige investeringer. Utslippsreduksjon er det sentrale målet, mens ambisjonsmål og klimavennlige investeringer fungerer som støttende tiltak for å nå målet.

Utslippsmål handler om å sette mål for reduksjon av klimagassutslipp. Utslippene kan defineres enten i absolutte termer eller som intensitetsmål. Absolutte termer setter mål i CO₂-ekvivalenter, mens intensitet måler utslipp relativt til størrelser som antall produserte enheter, omsetning eller investeringer. I henhold til CSRD skal virksomheten uansett alltid rapportere utslippsmål i absolutte utslippstall selv om målet er satt som et intensitetsmål, jf. ESRS E1-4 34.a

Ambisjonsmål innebærer å sette mål for andelen av investeringer i en portefølje, eller for underleverandører som har satt vitenskapsbaserte definerte klimamål. For klimavennlige investeringer anbefaler de fleste rammeverk investeringer som fremmer overgangen til lavkarbonøkonomier. Dette kan måles som andel av totale investeringer i en portefølje, eller som andel av portefølje.

Tabell 1 Relevante initiativer som støtter virksomheters klimaplaner.

Kilde: Science Based Targets 2021, "Financial Sector Science-Based Targets Guidance", s. 22, samt initiativenes rammeverk.

	High-level forpliktelse til å handle	Måling av finansierte utslipp	Scenario-analyse	Målsetting	Enabling action	Rapportering
Science Based Targets initiative (SBTi)				✓		
Transition Pathway Initiative (TPI)				✓		
SME Climate Hub	✓					
Carbon Disclosure Project (CDP)						
Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF)		✓				
Task Force on Climate Related Financial Disclosures (TCFD)						✓
RE100	✓					
UNEP FI Net Zero Asset Owners Alliance (NZAOA)	✓					
The Climate Pledge	✓					
UN Race to Zero	✓					
Global Reporting Initiative (GRI)						
Greenhouse Gas Protocol						
Climate Action 100+ (CA100+)						

✓ - Hovedfokus for initiativet

SBTi-prosess og ressurser

1. For å sette vitenskapsbaserte mål må større selskaper følge fem steg
2. Forplikte seg til å sette et vitenskapsbasert mål ved å sende et brev til SBTi som viser intensjonen om å gjøre det innen 24 måneder.
3. Utvikle et utslippsreduksjonsmål i tråd med SBTis kriterier og metoder, som er basert på den nyeste klimavitenskapen og sektorspesifikke veiledninger.
4. Sende målet til SBTi for offisiell godkjenning. SBTi vil vurdere målet i henhold til sine kriterier og gi tilbakemelding og anbefalinger.
5. Kommunisere målet og informere interessenter om det. SBTi vil anerkjenne selskapet som har et vitenskapsbasert mål på sin nettside og andre plattformer.
6. Rapportere selskapets utslipp og fremgang mot målet på årlig basis. SBTi vil overvåke og verifisere selskapets rapportering og oppdatere statusen på målet.

For å lykkes med implementering av vitenskapsbaserte klimamålsetninger er det vesentlig å avveie fordelene som oppnås gjennom et eksternt kvalitetsstempel mot ressursbehovet som kreves for å følge de fem stegene over. SBTi krever altså at selskapet årlig rapporterer på framgang mot målsetningene, hvilket krever gode systemer for datahåndtering og tilstrekkelig dekning og kvalitet.

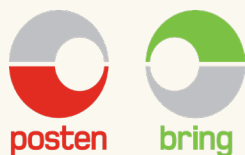
For mellomstore og mindre selskaper (SMBer) har SBTi utviklet en forenklet metodikk for å sikre en overkommelig prosess. Punkt 2 (utvikling) er predefinert og forenklet slik at det krever mindre tid. **Det betyr at fastsettelse av vitenskapsbaserte mål er tilgjengelig både for større selskaper og for mindre. Det er likevel verdt å være klar over ressursbehovet det innebærer.**

SBTi har utviklet gode verktøy og sektorspesifikke standarder for fastsettelse av målsetninger som er tilgjengelig på deres nettsider. Mange av disse er ferdig utviklet (eks. finans), mens det for andre sektorer er under arbeid (eks. flybransjen og olje og gass). Oversikten over sektorarbeidet er nyttig å avsjekke før det igangsettes et arbeid på å sette mål. SBTi vektlegger at selskaper årlig skal rapportere på fremgangen mot målsetninger. Ved vesentlige forretningsmessige endringer er det også mulig å oppdatere allerede innsendte mål. Beste praksis er imidlertid å være åpen om at man ligger bak målsetningene og iverksette nødvendige tiltak, enn å bruke tid og ressurser på oppdatering av målene.

Konkrete eksempler fra fire selskaper

Oversikt over selskaper

Selskap	Bransje
Posten	Transport & Logistikk
Storebrand	Finans
KLP	Finans
Orkla	Industrikonsern; produsent av produkter til dagligvare

Kort om Postens mål

Postens ambisjon er å være den ledende logistikkaktøren i Norden. Det innebærer å være en ansvarlig samfunnsaktør og arbeidsgiver. Målene er direkte knyttet til bærekraftstrategien til konsernet. De ønsker å være best på bærekraftig verdiskapning og en drivkraft i omstillingen til et lavutslippssamfunn. Dette forplikter til ambisiøse klimamål.

	Postens vitenskapsbaserte mål		
	Mål 1	Mål 2	Mål 3
Målformulering	Posten Norge AS forplikter seg til å redusere absolute utslipp i Scope 1 og 2 med 85% i 2030 fra 2022 nivå.	Posten Norge AS forplikter seg til å redusere absolute utslipp i Scope 3 med 30% i 2030 fra 2022 nivå.	Posten Norge AS forplikter seg til å være netto-null i 2040.
Scope eller avgrensninger	Scope 1 og 2	Scope 3	Scope 1, 2, 3
Validert av SBTi (Ja/Nei)	Nei (søknad sendt)	Nei (søknad sendt)	Nei (søknad sendt)
Rammeverk og metode	GHG-protokollen, SBTi Net Zero, Absolute contraction	GHG-protokollen, SBTi Net Zero, Absolute contraction	GHG-protokollen, SBTi Net Zero, Absolute contraction
Utslippbane	1.5	1.5	1.5

Prosess

Posten Bring satte første klimamål allerede i 2009, og har oppjustert målene flere ganger ettersom målene har blitt innfridd før tiden. I 2021 gjennomførte de en evaluering av ulike rammeverk for klimamål, og SBTi ble valgt. Konsernet fikk godkjente vitenskapsbaserte mål høsten 2021, som første logistikkaktør i Norge. I 2023 oppdaterte konsernet målene, som følge av god progresjon mot eksisterende mål og oppdatert strategi. De er i prosess med å bli validert av SBTi.

Posten gjennomførte intervjuer med både interne og eksterne interessenter som en del av strategiprosessen. Alle som ble intervjuet trakk frem klimaendringer som vesentlig. Arbeidet med å sette klimamål ble påbegynt etter dette. Det tok i overkant av 7 måneder, fra analyse av eksisterende mål frem til beslutningssak i styret. Målene ble godt forankret i divisjoner og staber, i tillegg til mye dialog med andre aktører i bransjen for å kartlegge metodikk.

Utfordringer og læringspunkter

Dette er en omfattende prosess som krever bred involvering for å kartlegge hele verdikjeden, utarbeide veikart og påvirkningen målene har på ulike deler av konsernet. Det kreves også god innsikt i teknologiutvikling, reguleringer og endringer i rammebetingelser som vil påvirke bransjen mot 2030. Det er derfor viktig å sette av nok tid og ressurser.

Den største utfordringen var å beslutte markedsforventninger fremover i tid, forankre ambisjonsnivå i ulike deler av konsernet, og estimere investeringsbehovet i et usikkert marked.

Vitenskapsbaserte klimamål er av strategisk verdi og er et godt verktøy for å fastsette omstillings-takt. Det er mange ukjente elementer ved vitenskapsbaserte klimamål, så en grad av uvisshet må aksepteres.

Kort om Storebrands mål

Storebrand er et bredt nordisk finanskonsern med tjenester innen pensjon, sparing, bank og forsikring. Konsernet jobber systematisk med bærekraft både overordnet som en samfunnsaktør, i egen drift, og i produktene og tjenestene.

Målene adresserer både utslipp fra egen drift, forvaltning av eiendommer og indirekte finansierte utslipp gjennom investeringer i aksjer og obligasjoner. Ambisjonen er derfor både å kutte egne utslipp og å bidra til omstilling av realøkonomien mot et netto-null-samfunn i 2050.

En vesentlig del av Storebrands indirekte utslipp er finansierte utslipp fra investeringene. Som investor er Storebrand avhengig av at selskapene setter egne mål og kutter utslipp i tråd med disse, og som aktiv eier i selskaper de investerer i, ønsker de å påvirke selskapene til å sette vitenskapsbaserte mål. Derfor var det viktig at også konsernets egne klimamål var vitenskapsbaserte.

	Storebrands vitenskapsbaserte mål		
	Mål 1	Mål 2	Mål 3
Målformulering	Storebrand ASA forplikter seg til å redusere absolutte scope 1-2-utslipp med 52% innen 2030, målt mot 2018 som basisår. Storebrand ASA forplikter seg til å fortsette å kjøpe 100% fornybar strøm til og med år 2030.	Storebrand ASA forplikter seg til å oppnå at 42% av den børsnoterte aksje- og selskapsobligasjonsporteføljen har satt SBTi-validerte mål innen 2027.	Storebrand ASA forplikter seg til å redusere scope 1&2 GHG-utslipp fra eiendomsporteføljen med 64 % per kvadratmeter (boliger) og 71 % per kvadratmeter (næringsbygg) innen 2030, målt mot 2019 som basisår.
Scope eller avgrensninger	Scope 1+2-mål: Vi har brukt en lokasjonsbasert metode for vårt scope 1- og 2-utslippsmål for egen virksomhet, men også inkludert et markedsbasert mål for anskaffelse av fornybar elektrisitet.	Porteføljedekningsmetoden vil gjenspeile den nyeste SBTi-veiledningen og metodene som er tilgjengelige for å gjøre det mulig for selskaper å sette mål og oppnå SBT-godkjenning.	Mens Storebrand har satt markedsbaserte mål, vil prioriteten være å avkarbonisere forvaltede eiendommer gjennom direkte inngrep i energireduksjon og on-site produksjon av fornybar energi, og til slutt å anskaffe fornybar energi i markedet. *
Validert av SBTi (Ja/Nei)	Ja	Ja	Ja
Rammeverk og metode	GHG-protokollen, SBTi Financial Institutions, Absolute contraction	GHG-protokollen, SBTi Financial Institutions, Portfolio coverage	GHG-protokollen, SBTi Financial Institutions, Sectoral Decarbonization Approach
Utslippsbane	1.5	1.5	Well-below 2°C

* Både lokasjons- og markedsbaserte scope 2-utslipp vil bli målt på tvers av eiendomsporteføljen. I tilfelle endringer f.eks. i GHGs regnskapsveiledning kvalitetssikrer stedsbaserte mål, vil en måloppdatering som bytter til disse målene bli vurdert. Eiendomsmålene omfatter både direkte eide eiendeler og eiendeler som helt eller delvis forvaltes på vegne av eksterne 3.partskunder. Storebrand vil fortsette å avkarbonisere sin eiendomsportefølje gjennom direkte inngrep for eide eiendeler og gjennom å samarbeide med 3. parts kunder for å etablere samtykke og en gjensidig strategi for realisering av disse forbedringene i eiendomsporteføljen. Eksterne 3. part er kunder av Storebrands datterselskaper innen eiendom og kapitalforvaltning.

Prosess

Storebrands vitenskapsbaserte mål ble validert av Science Based Target initiative i desember 2022. I forbindelse med arbeidet var det behov for forankring av målene med konsernforetaket som håndterer investeringer og med konsernets enhet for intern drift for å sikre at målene både var ambisiøse og realistiske.

Utfordringer og læringspunkter

En nøkkellærdom er behovet for strategisk forankring, både hos ledelsen og bredt i organisasjonen. Det vil øke sannsynligheten for internt eierskap, samt at målene er realistiske, innenfor rekkevidde og i tråd med kommersiell strategi. Storebrands lærdom var at denne prosessen kunne vært bedre forankret. De anbefaler å sette av god tid til brede diskusjoner, med fagavdelinger, kommersielle miljøer, juridisk, compliance, rapporteringsansvarlige og linjen som vil jobbe daglig med tiltak for å nå målene. Mangel på eierskap til målene gjør sannsynligheten for at de nås lavere.

I prosessen er det også viktig å synliggjøre hvilke eksterne forutsetninger som må til og hva selskapet er avhengige av for å lykkes. Da vil man kunne identifisere et behov som for eksempel å investere i kompetanse eller teknologi.

Oppsummert er Storebrands tips å beregne god tid til strategisk forankring, samt ta utgangspunkt i de strategiske ambisjonene som allerede er etablert og forankret på toppnivå i selskapet. Målene bør bidra til å svare ut disse ambisjonene. Dessuten bør de ta utgangspunkt i etablerte utslippsbaner og stresstestes mot forskjellige scenarier. Det kan være aktuelt med flere vitenskapsbaserte mål. Det er også viktig å definere tiltak som skal bidra til å nå målene og hele tiden vurdere om selskapet er på rett vei eller må justere kursen.

Kort om KLPs mål

KLP er et kundeeid pensjonsselskap for kommuner, helseforetak og offentlig tilknyttede virksomheter i Norge. I tillegg til offentlig tjenstepensjon tilbyr selskapet også bank, forsikring og spareløsninger. Ambisjonen er å være en pådriver for en bærekraftig utvikling og omstilling i tråd med Parisavtalen og naturavtalen. Målene er en integrert del av KLPs bærekraftsstrategi, og strategiene for måloppnåelse revurderes og oppdateres jevnlig.

KLPs vitenskapsbaserte mål			
	Mål 1	Mål 2	Mål 3
Målformulering	Investeringsporteføljen som helhet kutter utslippsintensiteten med 7 prosent hvert år fra 2019 til 2030.	Høyutslippssektorer skal følge sin sektorspesifikke utslippsbane	Redusere klimagassutslipp fra driften av eiendomsporteføljen med 10% innen 2025, 35% innen 2030 og 60% innen 2035 ift. 2022-nivå.
Scope eller avgrensninger	Scope 1 og 2	Scope 1,2 og 3*	Scope 1 og 2
Validert av SBTi (Ja/Nei)	Nei	Nei	Nei
Rammeverk og metode	GHG-protokollen, Sector, SBTi Financial Institutions	GHG-protokollen, IEA Net Zero Emissions by 2050 scenario, Sectoral Decarbonization Approach (SDA), Market Share Approach (MSA)	GHG-protokollen, CRREM
Utslippsbane	1.5	1.5	1.5

* Bilindustri og olje og gass måles på planlagte produksjonsvolum scope 1,2 og 3, mens øvrige investeringer måles på scope 1 og 2.

Prosess

Arbeidet med etablering av vitenskapsbaserte mål har vært en modningsprosess over tid, med mange ulike påvirkninger både internt og eksternt. KLP etablerte i 2021 'Veikartet til Paris', som innebar at det ble satt vitenskapsbaserte klimamål for kapitalforvaltningen knyttet til offentlig tjenstepensjon. For KLP var det viktig å sette klimamål som var forankret i vitenskapen og Parisavtalens ambisjoner, samtidig som målene er basert på internasjonale standarder og beste praksis for finansinstitusjoner. Arbeidet ble drevet fram av en dedikert arbeidsgruppe som holdt på nærmere halvannet år. En viktig oppgave for arbeidsgruppen var å sikre en bred involvering i resten av konsernet, både i styret, ledelsen og datterselskapene.

Utfordringer og læringspunkter

Det er krevende å parallelt skulle utvikle kompetansen i organisasjonen på klima og bærekraft, samtidig med å utvikle og beslutte målene for veien videre. Det er viktig å erkjenne kompleksiteten og behovet for å sette av nok tid til å diskutere og utvikle innsikt underveis i prosessen, og ikke minst bevissthet om at det også er en risiko for kostnader knyttet til oppfyllelse av klimamålet.

Verden ligger bakpå med å nå målene i Parisavtalen, og det påvirker også KLPs handlingsrom til å oppnå egne klimamål. Som en global investor ønsker KLP å påvirke gjennom å være en aktiv eier for klimaorientert omstilling i porteføljeselskapene. De jobber med å finne den riktige balansen mellom å uttrykke ambisiøse forventninger og krav til omstilling og utslippskutt i verdikjedene til selskapene de er investert i, samtidig som de som finansaktør ikke må stille krav løsrevet fra hva som er gjennomførbart i den faktiske økonomien.

For KLP var det viktig å tørre å sette seg mål uten at alle detaljer er på plass. Tanken har vært at det greit at veien blir til mens man går, så lenge de har en tydelig og godt forankret retning for hvor man skal. KLP jobber løpende med å forbedre sine strategier og tiltak. Det handler om samarbeid, å lære av andres erfaringer, men også å ta selvstendige vurderinger, slik at andre kan lære av dine erfaringer.

Kort om Orklas mål

Orkla er en ledende leverandør av merkevarer og konseptløsninger til forbruker-, storhusholdnings- og bakerimarkedet i Norden, Baltikum og utvalgte markeder i Sentral-Europa og India. Orkla ønsker å bidra til å nå FNs globale mål for bærekraftig utvikling. Orklas primære bidrag til bærekraftig utvikling er å legge til rette for en bærekraftig livsstil gjennom produktinnovasjon og verdikjedeforbedringer. Målene er direkte koblet til Orklas bærekraftambisjoner og strategi.

	Orklas vitenskapsbaserte mål			
	Mål 1	Mål 2	Mål 3	Mål 4
Målformulering	65% reduksjon i klimagassutslipp fra egen virksomhet (scope 1 og 2) innen 2025 og 70% innen 2030, mot 2016	30% reduksjon i verdikjedeutslipp (scope 3) innen 2025, 50% innen 2030, mot 2016	90% reduksjon i klimagassutslipp fra egen virksomhet (scope 1 og 2) innen 2045, mot 2016	90% reduksjon i verdikjedeutslipp (scope 3) innen 2045, mot 2016
Scope eller avgrensninger	Scope 1-2	Scope 3	Scope 1-2	Scope 3
Validert av SBTi (Ja/Nei)	Ja	Ja	Ja	Ja
Rammeverk og metode	SBTi, Absolutte utslipp	SBTi, Absolutte utslipp	SBTi, Absolutte utslipp	SBTi, Absolutte utslipp
Utslippsbane	1.5	1.5	1.5	1.5

Prosess

Orkla fikk godkjent vitenskapsbaserte mål for første gang i 2018. Fornyet søknad ble godkjent i 2022 og oppdatert søknad er sendt April 2024 basert på FLAG-rammeverket (som påvirker scope 3).

Bakgrunnen for å få validere målsetningene kom først og fremst fra investorer, men også noen kunder. Det var også et internt fokus på at målene ble basert på dokumenterte og reelle forhold.

Søknadsprosessene har vært koordinert og dokumentert fra Orklas sentrale team, men med involvering av relevante ressurser fra Orkla selskap.

Utfordringer og læringspunkter

Orklas største utfordring var måling av effekt på tiltak tilknyttet Scope 3. Utfordringen var altså de utslippene som finner sted utenfor Orklas egen virksomhet, nemlig i verdikjeden. I scope 3 er det ofte manglende data, som gjør arbeidet krevende.

Orkla har også erfart at søknadsprosessene har blitt mer omfattende. Det må beregnes god tid til dokumentasjon av både data, estimater og vurderinger.

Et råd til andre selskaper er å involvere ulike fagfunksjoner i arbeidet med å sette mål for å ta dette med videre i vurderingen av nødvendige tiltak.

Forfattere:

Margrethe Assev, Bærekraftdirektør | Storebrand, Margrethe.Assev@storebrand.no

Martin Boger, Bærekraftanalytiker | Storebrand, martin.boger@storebrand.no

Gjermund Grimsby, Fagansvarlig klima | KLP, gjermund.grimsby@klp.no

Adnan Muneer, Bærekraftsanalytiker | KLP, adnan.muneer@klp.no